

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

"NÁŠ SVĚT"

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

„NÁŠ SVĚT“

Základní škola a Mateřská škola Kolinec,
příspěvková organizace

Program vytvořily: Bc. Michaela Vokněrová
Hana Kotalová
Věra Tajtlová
Lenka Peteříková

Mgr. Stanislav Vrba
ředitel školy

Motto:

*Vše, co děláme, děláme pro děti.
Pro jejich radost a spokojenost*

Obsah

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	1
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	4
Obecná charakteristika mateřské školy.....	5
PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	6
Věcné podmínky:.....	6
Životospráva:.....	7
Psychosociální podmínky:	9
Podmínky organizace:	11
Řízení mateřské školy	13
Personální a pedagogické zajištění.....	15
Spoluúčast rodičů	16
Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí mimořádně nadaných	18
Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	19
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
Zaměření školy	21
Metody a formy vzdělávací práce	21
Zajištění průběhu dětí se SVP, dětí nadaných.....	23
Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	23
Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání	24
Prostředky k	25
plnění úkolů a cílů výchovně vzdělávací práce.....	25
Vzdělávací obsah.....	26
Pravidla pro tvorbu třídních vzdělávacích programů	28
INTEGROVANÉ BLOKY.....	29
Ušák, Myška a Beruška jdou do školky.....	29
Ušák, Myška a Beruška putují za podzimní královnou	36
Zimo, ty jsi bílá paní, teď je tvoje kralování.....	44
Sluníčko nám zaskvítilo a přírodu probudilo.....	54
Na obrovské modré míse, zlaté slunce kutálí se	61

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Základní škola a Mateřská škola Kolinec, příspěvková organizace

341 42 KOLINEC 1, tel.: 376 594 114

www.zskolinec.cz, e-mail: vrba@zskolinec.cz

MŠ s celodenním provozem – denně od 6,00 do 16,00 hodin

kapacita školy je 48 dětí

Ředitel školy: Mgr. Stanislav Vrba

Vedoucí učitelka: Bc. Michaela Vokněřová

Zřizovatel: Městys Kolinec

341 42 Kolinec 28

tel.: 376 594 144

Platnost dokumentu od 1.9.2019 do 1.9.2024

Projednán a schválen na pedagogické radě dne

Č.j.:

Obecná charakteristika mateřské školy

Mateřská škola je součástí příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Kolinec. Od ledna 2004 se nachází v rekonstruované přízemní části ZŠ, což umožňuje úzkou spolupráci ZŠ a MŠ. Děti ZŠ a MŠ se účastní některých společných akcí, učitelky si vyměňují zkušenosti, předávají si informace o dětech a společně s dětmi se vzájemně navštěvují.

Dvoutřídní mateřskou školu navštěvují převážně děti od 3 do 6 let věku. Maximální kapacita jedné třídy je 28 dětí a jsou rozděleny na „myšky“ (mladší děti) a „ušáčky“ (starší děti). Ve školním roce 2017/2018 – 2018/2019 proběhla rekonstrukce malé třídy, která má nyní kapacitu pro 20 nejmladších dětí „berušky“.

Vnitřní vybavení tříd odpovídá požadavkům hygienickým a materiálním. Třídy jsou prostorné, rozdělené na pracovny, herny, víceúčelové koutky. Nábytek a uspořádání umožňuje dětem volný pohyb, uspokojuje jejich přirozené potřeby. Ve třídách a hernách jsou běžně dostupné hračky v regálech a policích. Pomůcky a materiál je stále přístupný k pracovní, výtvarné a jinak tvořivé činnosti.

Mateřská škola je zaměřena na jazykovou výchovu. I přes vysoký počet dětí na třídě se snažíme poskytnout všem dětem prostor a čas pro vyjádření, aby si děti osvojily komunikační dovednosti a zvládly užívání mateřského jazyka.

Zaměřujeme se i na ekologickou výchovu, tj. poznávání přírody ve všech ročních obdobích, vytváření kladného vztahu k ní, uvědomění si sepětí člověka s přírodou. K plnění našich plánů přispívá umístění MŠ v těsné blízkosti lesa.

Dbáme na zdravý tělesný vývoj dětí. Vytváříme návyk na zdravý životní styl, který spolu s pitným režimem, osobní hygienou a správnými stravovacími návyky podporuje rozvoj tělesného zdraví dětí. Preferujeme dostatek volného pohybu v MŠ i venku. Velkou výhodou je možnost navštěvovat tělocvičnu ZŠ a účast na plaveckém kurzu, který je financován z prostředků školy.

Věkově smíšená třída umožňuje bohatší a pestřejší kontakty mezi dětmi, více příležitostí k přirozené nápodobě, k rozvoji spolupráce, jazyka a komunikace.

MŠ je v provozu po celý rok od 6:00 do 16:00 hodin. O prázdninách se po dohodě se zřizovatelem uzavírá jen na nezbytně nutnou dobu.

PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky:

Maximální kapacita v naší mateřské škole je 48 dětí.

Prostor třídy je rozdělen na dvě části – herna s kobercem a část se stolečky, které jsou využívány k dopoledním i odpoledním svačinám, výtvarným i pracovním činnostem.

Stolky a židle pro děti jsou výškově odlišeny pro různé věkové skupiny dětí.

Třídy mateřské školy jsou vybaveny funkčním nábytkem, sestaveným do dětských koutků, a tím je vytvořeno podnětné prostředí nejen pro rozvoj dětských skupinových her, ale i pro případné dětské soukromí.

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada či hřiště.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě třídy, šatny a přístupové chodby a také jídelny. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče a další rodinní příslušníci, ev. návštěvníci Úřadu městysu.

Záměr:

- dovybavení školní zahrady, tak aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity
- nabízet dětem nehotové hračky, přírodní materiál

Časový harmonogram:

- školní rok 2019/2020
- trvalý záměr

Životospráva:

1. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřípustné násilně nutit děti do jídla.
2. Jídelníček je vyvěšen na nástěnce pro rodiče a sestavuje jej vedoucí školní jídelny.
3. Podporujeme zdravý životní styl – dodržování intervalu mezi jídlem, dostatečný pobyt dětí venku, dostatek prostoru a příležitostí ke spontánnímu pohybu.

4. Zajišťujeme denní rytmus a řád, který nám však umožňuje reagovat na neplánované události.
5. Je zajištěn dostatečný pitný režim pro děti, v letních měsících i při pobytu venku (PET lahve). Během dne je v mateřské škole dostatek nápojů, které si samy děti berou bez požádání, případně jim je učitelka nabídne.
6. Děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování.
7. Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stolování.
8. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy).
9. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.
10. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.
11. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřípustné.
12. Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Záměr:

- vést děti ke zdravému stravování a k postupnému osvojování návyku pití bez připomenutí

- v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt dětí venku
- do pohybových aktivit zapojovat nejen děti pohybově nadané, ale i děti s problémy hrubé motoriky

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

Psychosociální podmínky:

Jedním z hlavních cílů výchovy v naší mateřské škole je rozvoj osobnosti dítěte přiměřené jeho věku a schopnostem. Hlavní činností je pro předškolní děti hra a pobyt dítěte v přírodě, a z toho se také odvíjí název vzdělávacího programu. Při výchovné práci se snažíme využívat přednosti smíšené třídy, která simuluje rodinné prostředí. Děti se učí vzájemné ohleduplnosti, učí se samy od sebe, jsou vzorem, získávají více zkušeností přímým pozorováním, zprostředkovaným poznáváním, prožitkovým učením i exkurzí, díky tomu jsou přizpůsobivější a samostatnější.

Velký důraz klademe na nenásilnou adaptaci nových dětí na nové prostředí.

Snažíme se vytvářet klidné, přátelské a harmonické prostředí, kde ovšem platí určitá pravidla, která vytváříme společně s dětmi, máme vyvěšeny na viditelném místě, snažíme se o jejich dodržování, seznamujeme s nimi rodiče.

Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně

zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Podporujeme u dětí samostatnost, nebát se a důvěřovat si, že zadaný úkol splní.

Věnujeme se utvářením vztahů mezi dětmi ve třídě a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany).

V dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

K dennímu režimu přistupujeme kreativně a pružně, využíváme tematické okruhy blízké dítětem (např. narození sourozence, příchod nového žáka, oslava narozenin a svátků dětí, apod.)

Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly.

Vedeme děti k přímé, vstřícné komunikaci mezi pedagogem a dětmi.

Záměr:

- vytvářet pozitivní klima tříd
- učit děti chápat zodpovědnost za své chování, jednání a nechávat jim pocítit přirozené následky
- aktivně chápat příležitosti pro pochvalu každého dítěte
- vést děti k samostatnosti a nabízet jim příležitosti k hodnocení své práce

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

Podmínky organizace:

Denní program je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na změny a potřeby dětí, jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se věnují dětem a jejich vzdělávání. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně aktivit, které jsou nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní pokračovat. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro plánované činnosti jsou včas připravovány pomůcky.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Záměr:

- více zařazovat řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Vedoucí učitelka ve spolupráci s ostatními učiteli, případně s rodiči vypracovává školní vzdělávací program. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Záměr:

- provádět více kontrolní činnosti

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogické pracovnice, které pracují v mateřské škole, mají odbornou pedagogickou způsobilost a soustavně se vzdělávají samostudiem (odborná literatura, časopisy, účast na seminářích apod).

Služby učitelů se překrývají při řízených činnostech a při pobytu venku, tím zajišťujeme optimální pedagogickou péči a bezpečnost dětí.

Každá učitelka je zodpovědná za výsledky výchovně vzdělávací činnosti vzhledem k hlavním cílům školy.

Integrované bloky dávají učitelkám prostor pro vlastní tvůrčí přístup k práci s dětmi, ale zároveň ke spolupráci s ostatními.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Záměr:

- využít specializace jednotlivých pracovníků ve prospěch doplňkových vzdělávacích programů
- motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání
- podporovat týmovou spolupráci

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projevili-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s

vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Sledujeme konkrétní potřeby rodin a snažíme se jim vyhovět

- spolupráce rodičů při plánování programu MŠ
- oslavy svátků a narozenin dětí

Informujeme rodiče o prospívání jejich dětí, o pokrocích ve výchově i vzdělávání, dle potřeby pořádáme

- rodičovské schůzky
- ukázky práce s dětmi
- pracovní a výtvarné dílny společně s rodiči
- ukázky dětských prací na nástěnkách v prostorách MŠ, ZŠ, ÚM
- vítání občánků
- individuální pohovory

Záměr:

- organizování společných akcí pro rodiče a děti
- hledat nové formy spolupráce s rodinou a dalšími sociálními partnery
- snaha získat rodiče pro materiální a sponzorské činnosti

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí mimořádně nadaných

Nadání je vzácný dar, předpoklad, který, není-li rozvíjen, může přijít nazmar. Je to velká škoda pro jednotlivce i pro společnost. A proto chceme skončit s pověrou, že mimořádně nadané dítě se prosadí samo. Metodou včasné diagnostiky se snažíme odhalit u dětí mimořádné schopnosti či nadání a rozvíjet je formou rozmanité vzdělávací nabídky.

Dítětem se SVP je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností a potřeb potřebuje bezplatné poskytnutí podpůrných opatření podle §16 školského zákona. Mimořádné schopnosti dětí jsou respektovány a ve spolupráci s PPP je těmto dětem nabízen speciální program.

1. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je dbáno na individuální potřeby a vzdělávací program je podle potřeb přizpůsobován.

Záměr:

- Uspokojovat zvědavost dítěte, provázet jej v poznání světa, vytvářet podmínky, které dítě motivují k dalšímu vzdělávání a učení.
- Podporovat rozvoj intelektu dítěte i jeho dalších schopností a dovedností potřebných k učení a systematickému vzdělávání.

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných.

Učitel zajišťuje podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

Uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností.

Realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.

Spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními.

Snížení počtu dětí ve třídě, přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Záměr:

- Podporovat fyzické zdraví a zdatnost dítěte v rozsahu jeho potřeb a možností.
- Rozvíjet schopnost dítěte srozumitelně a samostatně se vyjadřovat a dorozumívat se s ostatními dětmi a dospělými.
- Uspokojovat citové potřeby dítěte.

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Pokud se v MŠ vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit podmínky, které reagují na vývojová specifika individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let potřebuje stálý pravidelný

denní režim, dostatek emoční podpory, pocit bezpečí, více individuální péče a srozumitelná pravidla.

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Záměr:

- MŠ nesplňuje organizační, provozní a hygienické podmínky v souladu s platnými právními předpisy, nelze v současné době děti mladší tří let přijímat.

Časový harmonogram:

- dlouhodobý záměr

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Charakteristika tříd

Naše MŠ je dvoutřídní velká třída je smíšená pro tzv. Myšky a Ušáky od 4 až 6 let věku s udělenou výjimkou povolenou zřizovatelem pro 28 dětí. Malá třída je pro děti mladší od 3 do 4 let věku dítěte. Maximální kapacita této třídy je 20 dětí.

Děti jsou rozděleny podle věku, zohledňujeme přání rodičů.

Působení dvou učitelů ve třídě probíhá při řízené činnosti, pobytu venku a obědě.

Kritéria pro přijetí dětí do MŠ jsou zveřejňována před zápisem na nový školní rok do MŠ na webových stránkách.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

MATEŘSKOU ŠKOLU SI PŘEDSTAVUJEME JAKO MODERNÍ, OTEVŘENOU A EFEKTIVNÍ VÝCHOVNĚ – VZDĚLÁVACÍ INSTITUCI SPLŇUJÍCÍ OBECNÉ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY.

NAŠÍ VIZÍ JE SPOKOJENÉ, SAMOSTATNÉ, VYROVNANÉ, ZDRAVĚ SEBEVĚDOMÉ A FYZICKY ZDATNÉ DÍTĚ.

A PROTO JE VÍCE NEŽ ŽÁDOUCÍ VYTVÁŘET OTEVŘENÉ, HARMONICKÉ A PŘÍROZENÉ PROSTŘEDÍ S DOSTATKEM IMPULZŮ, PODNĚTŮ A POZITIVNÍCH PROŽITKŮ, V NĚMŽ DÍTĚ ŽIJE A BUDE ŽÍT.

KVALITNÍ MATEŘSKOU ŠKOLU SI PŘEDSTAVUJEME JAKO MÍSTO, KDE JSOU VŠICHNI PARTNEŘI VÝCHOVNĚ – VZDĚLÁVACÍHO PROCESU SPOKOJENI A KDE JSOU ÚČELNĚ VYUŽÍVÁNY VŠECHNY ZDROJE.

Metody a formy vzdělávací práce

Prožitkové a kooperativní učení je založené na zážitcích a vlastních zkušenostech dítěte, podporuje dětskou potřebu objevovat, poznávat, získávat nové zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Uplatňované činnostní učení je založeno na projevení vlastní iniciativy, kde dítě není pasivním příjemcem, ale koná, jedná a je aktivní. Učí se na základě vlastních intelektových a praktických činností.

Spontánní sociální učení je založené na přirozené nápodobě, a proto poskytujeme vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

Projektové a tematické učení vychází z krátkodobých, ale i celoročních projektů zařazených do ŠVP. Spočívá ve vyhledávání témat, činností a situací, které jsou dětem blízké a srozumitelné.

Výuka v centrech aktivit (vychází z programu Začít spolu) umožňuje rozvíjení různých typů inteligence, umožňuje zpracování daného tématu různými druhy činností.

Spontánní a řízené aktivity jsou vzájemně provázané a vyvážené a odpovídají možnostem a potřebám předškolního dítěte. Uplatňovány jsou všechny formy učení – individuální, skupinové i frontální.

1. vzdělávání dětí maximálně přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí;
2. respektujeme individualitu každého dítěte;
3. každému dítěti poskytneme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, v kvalitě která mu vyhovuje;
4. vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte;
5. pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí;
6. pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí;
7. vše zakládáme na přímých zážitcích dětí;
8. podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat;
9. podporujeme radost dítěte z učení, jeho zájmu poznávat nové;
10. snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné;
11. uplatňujeme aktivity spontánní a řízené a dbáme o jejich vyváženost;

12. didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte;
13. chceme být dítěti průvodcem na jeho cestě za poznáním;
14. připravujeme prostředí a nabízíme dítěti příležitosti jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem;

uplatňujeme integrovaný přístup ke vzdělávání

Zajištění průběhu dětí se SVP, dětí nadaných

1. realizace a vyhodnocení PLPP a IVP bude realizován podle zprávy z PPP, SPC

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ nesplňuje organizační, provozní a hygienické podmínky v souladu s platnými právními předpisy, proto škola nezajišťuje vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

CO	KDY	JAK	KDO
Výsledky pedagogické práce	1x ročně	písemná zpráva	učitelky
Vyhodnocování vzdělávacího procesu (evaluace)	průběžně	rozhovory, diskuse	ředitel učitelky
Dokumentace třídy	2 x ročně	kontrola - analýza	ředitel
Třídní program	po skončení bloku zpětná vazba	písemná zpráva	učitelky
Získané kompetence dítěte	2 x ročně	záznamy o pozorování dítěte	učitelky
Netradiční aktivity	při akci	fotodokumentace	učitelky
Pohled na úroveň MŠ z rodičovské veřejnosti	1 x za 2 roky	dotazník	učitelky ředitel
Spolupráce s rodiči	1 x ročně 3-4 x ročně	třídní schůzka akce s rodiči	učitelky, ředitel učitelky
Vývoj výtvarných dovedností „předškoláka“ /postava/	4 x ročně	výtvarné práce dětí	učitelky
Pokroky dětí se SVP a dětí s odloženou školní docházkou	denně 1 x ročně	analýza PLPP, IVP záznamy v individuálním plánu	učitelky
Kvalita pedagogické práce	průběžně průběžně	na třídě vzájemná hospitace – konzultace hospitace	učitelky vedoucí učitelka
Odborný růst ped. prac . - semináře, samostudia	průběžně	rozhovory	učitelky ředitel

		pedag. porada – písemný záznam
Zhodnocení podmínek	1 x ročně	Pedag. Porada - písemný učitelky
ŠVP, Hodnocení ŠVP	1 x ročně	záznam ředitel

Východiskem pro stavbu tematických bloků jsou zejména roční období a s nimi spojené svátky. Vzhledem k lokalitě mateřské školy jsou nám blízká témata vážící se k vesnickému životu a ochraně zdraví a přírody.

Programem se prolínají dva základní principy:

1. uspokojování potřeb jednotlivce
2. princip komunikace a spolupráce

Pro pocit pohody a zdraví je třeba dbát, aby byly splněny všechny podmínky pro jejich uspokojování.

Prostředky k

plnění úkolů a cílů výchovně vzdělávací práce

Vést dítě tak, aby si uvědomovalo svou svébytnost, svou jedinečnost, nezávislost a bylo schopno aktivně uplatnit své schopnosti, potřeby a vůli.

Uspokojovat citové potřeby dítěte, posilovat jeho pozitivní citové ladění, citlivost a citovou kultivovanost.

Vytvářet podmínky pro rozvoj sociální zkušenosti kultivovaného způsobu uplatňování potřeb, přání a práv dítěte.

Rozvíjet schopnost dítěte srozumitelně a samostatně se vyjadřovat a kultivovaně dorozumívat s ostatními dětmi a dospělými.

Podporovat fyzické zdraví a zdatnost dítěte v rozsahu jeho potřeb a možností vytvářet podmínky pro rozvoj základů zdravého životního stylu dítěte.

Uspokojovat zvědavost dítěte, provázet jej v poznání světa, vytvářet podmínky, které dítě motivují k dalšímu vzdělávání a učení.

Podporovat rozvoj intelektu dítěte i jeho dalších schopností a dovedností potřebných k učení a systematickému vzdělávání.

Ve výchovném působení je důležitý partnerský vztah rodiny a MŠ i jeho vzájemné doplňování. Rodičům je umožněn vstup do tříd, zapojení se do her při zvykání na mateřskou školu. Rovněž mají právo na všechny informace týkající se výchovně vzdělávacího procesu v MŠ a veškerého působení na své dítě.

Mateřská škola musí respektovat práva a odpovědnost rodičů, vést dítě způsobem, který odpovídá jeho schopnostem.

Vzdělávací obsah

Systémové vztahy obsahu vzdělávání

ŠVP tvoří pět integrovaných bloků, vycházejí přirozeně z činností odpovídajících kalendáři. Integrovaný blok je složen z témat - tematických celků, které rozpracovávají učitelky ve třídách. Tím tvoří třídní vzdělávací program (TVP) konkrétní třídy. Délka a náplň témat zohledňuje věk dětí, složení kolektivu, zájmy a potřeby dětí, dané konkrétní podmínky. Obsah a forma TVP (témat) je

plně v kompetenci třídních učitelek, závazné je plnění dílčích cílů a využívání vzdělávací nabídky.

Délka témat je obvykle jeden nebo dva týdny, v případě potřeby nebo zájmu dětí může být i více týdnů. V třídním programu učitelky již uvádějí konkrétní činnosti – obsah činnosti, básně, písně, texty, hry, výtvarné činnosti, práci se specifickým materiálem, činnosti rozumové výchovy, apod. Dbají na vyvážený poměr kognitivních, sociálních, motorických, emocionálních potřeb s respektováním pěti oblastí předškolního vzdělávání.

Snahou je, aby dosažená úroveň klíčových kompetencí každého dítěte odpovídala v závěru jeho docházky do mateřské školy jeho maximálním možnostem a příprava dítěte na vstup do školy byla optimální.

Učitelky v jednotlivých třídách mohou doplnit svůj TVP o projekty, které budou ve svých třídách realizovat. Tyto projekty mohou vycházet ze zájmového zaměření učitelek.

Záměrem každého bloku je, aby dítě něco:

prožilo a zažilo ■ poznávalo a hodnotilo ■ sdělovalo a konzultovalo ■ zkusilo, vyřešilo a zvládlo ■ naučilo a zapamatovalo si ■ procvičilo a upevnilo si

Je důležité mít na zřeteli biologické, psychologické a specifické zvláštnosti dětí předškolního věku

1. biologická (dítě a jeho tělo)

podporovat a stimulovat tělesný vývoj dítěte, rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, sebeobsluhy, vytvořit základy zdravých životních návyků a postojů

2. psychologická (dítě a jeho psychika)

rozvíjet poznávací schopnosti, jazykové a řečové dovednosti, emocionalitu a sebepojetí, podporovat duševní pohodu

3. interpersonální (dítě a ten druhý)

rozvíjet potřebu a schopnost navazovat vztahy s druhými lidmi, vzájemnou komunikaci, spolupráci, respekt a toleranci

4. sociálně kulturní (dítě a společnost)

rozvíjet schopnosti a dovednosti umožňující dítěti socializaci v rodině, škole, ale i v širší společnosti

5. environmentální (dítě a svět)

vytvářet elementární povědomí o vývoji a rozmanitosti světa kolem nás, pochopení souvislostí a možnosti člověka tento vývoj ovlivnit

Pravidla pro tvorbu třídních vzdělávacích programů

1. Obsah vzdělávací činnosti vychází z jednotlivých bloků a je pro zpracování v třídních programech **doporučený**. Zařazení tematických částí do tématu a doporučeného obsahu je plně v kompetenci učitelek v dané třídě.
2. Do jednotlivých bloků lze vstupovat průběžně během celého školního roku podle vzniklých situací a potřeb dětí.
3. Práce s jednotlivou tematickou částí není časově předem určena, vyplývá z okamžitého zájmu dětí, vnějších podnětů a obsažnosti.
4. Třídní plán se vytváří rámcově tak, aby byly vymezeny dílčí cíle, činnosti a jejich prostřednictvím dosahované kompetence. Samotný vzdělávací obsah se postupně doplňuje a rozvíjí podle reakcí dětí.

5. Způsob zpracování třídních programů je individuální.
6. Plánování vychází ze znalosti složení dětského kolektivu třídy, jednotlivých dětí a vyhodnocení předchozí činnosti. Učitelky v jednotlivých třídách plánují společně.
7. Do plánování obsahu jednotlivých tematických částí se zapojují děti a řídí tak plán nejen podle vzniklých situací, ale i podle momentálních vzdělávacích potřeb dětí.
8. Při ukončení týdenního tématu probíhá vyhodnocení jako podklad pro další plánování uvedeného tématu v dalším týdnu.

INTEGROVANÉ BLOKY

1. Ušák, Myška a Beruška jdou do školky
2. Ušák, Myška a Beruška putují za podzimní královnou
3. Zimo, ty jsi bílá paní, teď je tvoje kralování
4. Sluníčko nám zasvítilo a přírodu probudilo
5. Na obrovské modré míse, zlaté slunce kutálí se

Ušák, Myška a Beruška jdou do školky

Cílem tohoto bloku je seznámit nově příchozí děti s prostředím školky, starším dětem ukázat, jaké máme nové kamarády. Seznamujeme se navzájem. Seznamujeme se s prostředím třídy, školy, školní zahrady a nejbližším okolím. Objevujeme nové hračky, hry, knihy a vše, co nás zajímá. Učíme se základním

hygienickým, společenským a zdvořilostním návykům. Všechny zvířátka pomáhají společně s dětmi vytvořit pravidla společného soužití mezi vrstevníky (domluvit se slovy i gesty, rozlišovat některé symboly a rozumět jejich významu i funkci). Naučí děti postupovat podle základních instrukcí a pokynů. Aktivně si všímat, co se kolem nás děje, porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

1. *Osvojit si jednoduché sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování a oblékání, úklidu*
2. *Vést děti ke správnému a šetrnému zacházení s hračkami, pomůckami, předměty denní potřeby a materiály*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

3. *Dítě zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (samostatně se nají, umí si po sobě uklidit hračky, zná základní hygienické návyky)*
4. *Dítě si váží svých i cizích věcí a má pojem o zacházení s pomůckami, materiálem*

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

5. *Seznámit a osvojit si jména dětí a učitelek*
6. *Poznat svoji značku a určit své místo u stolu, v šatně, v umývárně ...*
7. *Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich přítomnosti*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

8. *Dítě umí sdělit svoje jméno, příjmení, jména ostatních dětí, učitelek, sourozenců, rodičů*
9. *Dítě zná a ví, kde má své místo ve třídě, v šatně*
10. *Dítě zvládá být aktivní a samostatný ve skupině svých vrstevníků*

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

11. *Společně se podílet na vytváření pravidel společného soužití*
12. *Seznamovat se s pravidly chování k druhému*
13. *Navazovat kontakty s dospělými a dětmi*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

14. *Dítě zná, dodržuje pravidla třídy a respektuje potřeby druhého*
15. *Dítě umí navazovat kontakty s a respektovat druhé*
16. *Dítě přirozeně a bez zábran komunikuje v kolektivu dospělých i dětí*
- 17.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

18. *Utvořit základní dětskou představu o pravidlech chování (pozdravit, poděkovat, poprosit, omluvit se ...)*
19. *Seznamovat s prací lidí, se kterými dítě přichází v MŠ do styku*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

20. *Dítě má osvojené základní společenské návyky*
21. *Dítě chápe, že každý člověk má ve společnosti svoji roli*

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

22. *Seznámit se s prostředím školy a orientovat se v něm*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

23. *Dítě umí pojmenovat prostory školy, domova, blízkého okolí, zná jejich účel a bezpečně se pohybuje v prostorách MŠ*

Vzdělávací cíle:

1. Seznamovat se s místem a prostředím MŠ, adaptovat se na nové podmínky
2. Posilovat přirozené a pozorovací schopnosti dítěte
3. Posilovat pocit sounáležitosti se skupinou
4. Prosociálně posilovat vzájemné vztahy mezi dětmi
5. Vytvářet pravidla společného soužití
6. Seznamovat děti s charakteristickými znaky podzimu
7. Uvědomění si vlastního těla
8. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
9. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
10. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
11. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

12. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

KOMPETENCE K UČENÍ:

1. dítě pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

2. dítě si všímá dění a problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení k dalším problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

3. dítě komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

4. dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
5. dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ:

6. dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
7. dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
8. dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Vzdělávací nabídka:

Důraz klademe na prožitkové učení a hru, experimentování a manipulaci s předměty. V MŠ prohlídka celého areálu MŠ, poznávání nejbližšího okolí MŠ.

1. Podíváme se v okolí na zahrádky a poznáme, co se v zahrádkách sklízí. Z ovoce a zeleniny přineseného z domova společně připravíme ochutnávky, vyrobíme saláty, ovocné nebo zeleninové špízy či jednohubky.
2. Poznáváme všemi smysly – zrakem, hmatem, čichem, chutí i sluchem. Např., koho slyšíme v sadu, v parku, u vody? Poznáme, co zrovna ochutnáváme a čicháme se zavřenýma očima? Zkus popsat, co vidíš v přírodě kolem sebe apod.
3. To vše zachytíme v kresbě, malbě, konstruováním z Lega, přírodnin.
4. Při vyprávění rozvíjíme slovní zásobu, fantazii.
5. Cvičíme a hrajeme hry s námětem zahrádky a zahradničení.
6. Využíváme námětové pexeso, did. hru Co roste nad zemí
7. Prohlížíme tematicky zaměřené obrázkové knihy
8. Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
9. Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
10. Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
11. Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
12. Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle

obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)

13. Samostatný slovní projev na určité téma
14. Prohlížení a „čtení“ knížek
15. Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
16. Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
17. Námětové hry a činnosti
18. Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
19. Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
20. Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
21. Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
22. Společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
23. Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
24. Aktivity podporující sbližování dětí
25. Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
26. Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
27. Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
28. Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

29. Aktivita vhodná pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
30. Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
31. Aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
32. Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
33. Aktivita zaměřená k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

Ušák, Myška a Beruška putují za podzimní královnou

Ušák, Myška a Beruška už poznala školku a nyní seznamuje děti se změnami přírody na podzim (práce na zahradě, na poli, změny v lese), vnímání bohatství podzimní přírody, oslava podzimních svátků, může se objevit např. svět zvířat. Děti jsou už v tomto období adaptované na pobyt v mateřské škole, proto se naplno uplatňují aktivity poznávání, zkoumání a bádání a samostatná práce.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

1. *Rozvíjet základní pohybové schopnosti a prostorovou orientaci*
2. *Rozvíjet a užívat smyslové vnímání*
3. *Osvojit si praktické dovednosti, prohlubovat sebeobsluhu, osobní hygienu, podporovat samostatně zvládat běžné činnosti v MŠ*
4. *Osvojit si poznatky o tom, co je prospěšné a neprospěšné k podpoře svého zdraví*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

5. *Dítě má základní pohybové dovednosti a umí používat různé náčiní*
6. *Dítě pomocí smyslů rozlišuje sluchově, zrakově ...*
7. *Dítě se umí postarat o sebe a své osobní věci, umí stolovat, oblékat se, svlékat, uplatňuje základní hygienické návyky*
8. *Dítě rozliší, co prospívá a škodí jeho zdraví*

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

9. *Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, rozšiřovat slovní zásobu*
10. *Procvičovat slovní paměť, pozornost, soustředěnost*
11. *Rozvíjet dětskou fantazii, estetické vnímání, cítění, prožívání, řešení problémů*
12. *Získávat sebevědomí, sebedůvěru a osobní spokojenost*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

13. *Dítě se vyjadřuje samostatně, umí formulovat svoje myšlenky, zážitky*
14. *Dítě zná z paměti krátké texty a umí udržet pozornost, sleduje a vypráví příběh, umí formulovat otázky*
15. *Dítě prožívá radost ze zvládnutého a poznaného*
16. *Dítě umí vyjadřovat svůj souhlas i nesouhlas, odmítnout situaci, která je mu nepříjemná*

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

17. *Prohlubovat navazování a rozvíjení vztahů mezi dětmi, k jiným lidem*
18. *Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (integrace)*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

19. *Dítě spolupracuje s ostatními a umí udržovat dětská přátelství*
20. *Dítě se rovnocenně chová a neposmívá slabším, mladším, postiženým a zvládne pomoci i ochránit*

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

21. *Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se dítě může ve svém okolí setkat (cizí lidé, zvířata, neznámé plody, houby, dopravní situace)*
22. *Rozvíjet spolupráci při hrách, činnostech a v průběhu celého dne*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

23. *Dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých a uvědomuje si možná rizika z neznámých věcí a situací*
24. *Dítě se začleňuje mezi své vrstevníky, spolupracuje s nimi a respektuje je*

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

25. *Osvojit si poznatky o přírodě a vnímat proměny, rozmanitosti ročního období*
26. *Seznamovat s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytvářet pozitivní vztah k němu*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

- 27. *Dítě pojmenuje 2-3 znaky charakterizující roční období*
- 28. *Dítě se bezpečně orientuje ve známém prostředí (v prostorách mateřské školy a okolí)*

Vzdělávací cíle:

1. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
2. Rozvoj a užívání všech smyslů
3. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
4. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
5. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
6. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
7. Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
8. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
9. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
10. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
11. Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

12. Rozvoj kooperativních dovedností
13. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
14. Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
15. Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
16. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
17. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
18. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
19. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
20. Pomoci dětem vytvářet a podporovat dětská přátelství
21. Učit děti rozlišit druhy zvířat, rostlin, stromů, plodů a hub
22. Rozvíjet fyzickou zdatnost při vytrvalostních procházkách

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

KOMPETENCE K UČENÍ:

- 23. Dítě si aktivně všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- 24. dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- 25. dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- 26. dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- 27. dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- 28. dítě ovládá řeč, hovoří ve formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému a vede smysluplný dialog

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- 29. dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- 30. dítě projevu dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ:

- 31. dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- 32. dítě chápe, že o tom, co udělá se může samo rozhodovat a za svá rozhodnutí odpovídat
- 33. dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, váží si práce i úsilí druhých

Vzdělávací nabídka:

1. Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
2. Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
3. Smyslové a psychomotorické hry
4. Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
5. Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
6. Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
7. Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
8. Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
9. Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
10. Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
11. Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
12. Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
13. Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
14. Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
15. Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.

16. Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
17. Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
18. Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
19. Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
20. Činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
21. Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
22. Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
23. Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
24. Společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
25. Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
26. Aktivity podporující sbližování dětí
27. Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
28. Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
29. Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

30. Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
31. Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
32. Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
33. Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
34. Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
35. Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
36. Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
37. Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
38. Ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
39. Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Zimo, ty jsi bílá paní, teď je tvoje kralování

V třetím bloku se bude Ušák, Myška a Beruška s dětmi připravovat zimní svátky, zimní sporty, pomoc přírodě v zimním období. Budeme pozorovat změny přírody, vytvářet prostor pro posilování prosociálního chování a eliminaci nevhodného chování. Zaměříme se na české tradice, říkadla a pohádky. Budeme mapovat období po Mikuláši do Vánoc. Zaměříme se na seznámení tématu narození Ježíška, přiblížíme si dobu Adventu. Budeme hledat význam lidských hodnot (úcta, pokora, obdarování, sdílení, souznění). „Napíšeme“ Ježíškovi.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

40. *Osvojovat si pracovní a výtvarné dovednosti, seznamovat se s různými technikami*
41. *Pojmenovat části těla a seznamovat se s poznatkami užívanými ve spojení se zdravím*
42. *Napodobit vědomě jednoduchý pohyb podle vzoru*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

43. *Dítě zvládá manipulaci s náčiním, pracovním a grafickým materiálem, těší ho experimentovat*
44. *Dítě umí pojmenovat viditelné části těla*
45. *Dítě má poznatky o pozitivních účincích pohybu, sportu, zdravé výživy na své zdraví*
46. *Dítě umí provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynu*

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

47. *Uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky a rozvíjet schopnosti sebeovládání*

48. *Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických)*
49. *Chápat prostorové, základní číselné a matematické pojmy a dle potřeby je využívat*
50. *Rozvíjet dětskou paměť a pozornost při různých činnostech*
51. *Osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

52. *Dítě dokáže rozlišit dobro a zlo a umí ovládnout své emoce*
53. *Dítě zvládá rozvíjet a obohacovat hru, činnosti podle své fantazie, zážitků*
54. *Dítě umí vyjádřit své myšlenky, vyprávět příběh a zážitky*
55. *Dítě rozlišuje vpravo – vlevo, rozpozná geometrické tvary*
56. *Dítě používá základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, vedle, mezi, vysoko, blízko)*
57. *Dítě se umí po určitou dobu soustředit a udržet pozornost*
58. *Dítě sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech*

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

59. *Vést děti k zodpovědnosti za své jednání – uvědomovat si důsledky správného i špatného chování u sebe i druhých*
60. *Odmítnout komunikaci, která je dítěti nebezpečná – důraz na bezpečnost, šikanu*

- 61.** *Respektovat potřeby jiného dítěte, učit se přijímat kompromisy a řešit konflikt dohodou*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

- 62.** *Dítě rozlišuje správné chování od špatného a je si vědomo jeho důsledků*
- 63.** *Dítě se dokáže bránit projevům násilí druhého dítěte a umí říct „ne, to já nechci, to se mi nelíbí!“*
- 64.** *Dítě si všímá potřeb druhého, umí se dohodnout, vystřídat se, počkat, podělit se s druhým o pomůcky, hračky ...*

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- 65.** *Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy, zážitky pomocí různých výtvarných a pracovních činností a technik*
- 66.** *Zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální*
- 67.** *Rozvíjet základní společenské postoje, návyky a dovednosti, přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládat jeho změny*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

- 68.** *Dítě dokáže zhodnotit a vyjádřit své prožitky (co bylo zajímavé, hezké a proč), při návštěvách kulturních zařízení, přestaveních, akcích, respektuje pravidla slušného chování*
- 69.** *Dítě se vyjadřuje zpěvem a zvládá jednoduchou rytmicizaci*
- 70.** *Dítě zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn, přizpůsobuje se společnému programu a spolupracuje*

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- 71. *Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a přizpůsobovat se jim, všímat si změn ve svém okolí*
- 72. *Uvědomovat si, že svět přírody i lidí je na různých částech naší planety různorodý (různé přírodní podmínky, zvyky, strava, počasí, zvířata...)*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

- 73. *Dítě komentuje proměny, vnímá je jako součást života a přirozeně se tomuto dění přizpůsobuje (změny v přírodě, přizpůsobit oblečení ...)*
- 74. *Dítě má pojem o různorodosti světa a různých kultur*

Vzdělávací cíle:

- 1. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- 2. Rozvoj a užívání všech smyslů
- 3. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- 4. Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- 5. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- 6. Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

7. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
8. Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
9. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
10. Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
11. Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pociť, získané dojmy a prožitky vyjádřit
12. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
13. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
14. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
15. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
16. Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
17. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
18. Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
19. Poznávání jiných kultur

20. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
21. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

KOMPETENCE K UČENÍ:

22. dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
23. dítě dovede postupovat podle instrukcí a pokynů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

24. dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
25. dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění ne jen za úspěch, ale také za snahu

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

26. dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky
27. dítě průběžně rozšiřuje svojí zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

28. dítě spolupodílí na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ:

29. dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
30. dítě má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a snaží se podle toho chovat

Vzdělávací nabídka:

1. Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
2. Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
3. Konstruktivní a grafické činnosti
4. Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
5. Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
6. Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
7. Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
8. Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
9. Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
10. Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
11. Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

12. Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
13. Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
14. Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
15. Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
16. Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
17. Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
18. Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
19. Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
20. Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
21. Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
22. Hry na téma rodiny, přátelství apod.
23. Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
24. Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
25. Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
26. Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

27. Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
28. Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
29. Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními
30. předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
31. Aktivita přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
32. Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
33. Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
34. Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
35. Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje,

rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

36. Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Sluníčko nám zasvítilo a přírodu probudilo

Za okny na nás už maličko kouká sluníčko a Ušák, Myška a Beruška se chystají na jarní dny. Čtvrtý integrovaný blok časově odpovídá jarnímu období. Náplní témat tedy budou jarní svátky, oslava nového života, pozorování překotných změn v přírodě, poznávání rostlin a jejich užitečnosti, objevit se mohou témata zeměpisná a geografická, téma ochrany životního prostředí, vědy a bádání. Dále téma rodiny, knih a pohádek, povolání, bezpečnosti, pokud nebyly probírány v předchozím integrovaném bloku. Velkého pokroku ve vývoji dětí je vhodné využít k posilování přirozených poznávacích potřeb, samostatnosti při řešení úkolů, podněcování ke schopnosti pozorovat, klást otázky a diskutovat, hledat různé způsoby řešení, apod.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

37. *Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost*
38. *Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí – dopravní situace, setkání s cizími lidmi...*
39. *Zdokonalovat dovednosti v oblasti jemné a hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu, koordinace ruky a oka)*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

40. *Dítě zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí, zvládá překážky*

41. *Dítě má povědomí o nebezpečí v některých situacích a ví, kde v případě*

potřeby hledat pomoc

- 42.** *Dítě zvládá zacházet s drobnými pomůckami, s nástroji, materiálem, např. s nůžkami, tužkou*

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- 1. Rozvíjet komunikační dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev*
- 2. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)*
- 3. Posilovat úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení (poslech textu, dokončit hru, činnost...)*
- 4. Rozvíjet tvořivé myšlení, sebevyjádření, řešení problémů*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

- 5. Dítě formuluje otázky, odpovídá, slovně reaguje*
- 6. Dítě pozná a vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma*
- 7. Dítě zaregistruje změny, rozliší zvuky, slova, slabiky, tvary, barvy, signály (změny v přírodě, odstíny barev, rozlišnosti materiálů, různé vůně...)*
- 8. Dítě má radost a dobrý pocit ze zvládnutého a poznaného*
- 9. Dítě zvládne a vyjádří to, o čem přemýšlí a uvažuje*

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

10. *Rozvíjet pozitivní city a vztahy k druhým (rodina, kamarádi, úcta ke stáří...)*
11. *Uvědomovat si, že ne každý respektuje pravidla chování a učit se odmítat společensky nežádoucí chování*
12. *Rozvíjet komunikační dovednosti verbální i neverbální*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

13. *Dítě si uvědomuje rodinné, lidské a přátelské vztahy mezi lidmi a váží si jich*
14. *Dítě rozlišuje a vnímá, co je lež, nespravedlivost, agresivita, šikana, ubližování, vulgarismy ...*
15. *Dítě respektuje potřeby druhého, umí se s ním rozdělit o hračky pomůcky, úkol ...*

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

16. *Seznamovat se se světem lidí, kultury, umění a osvojit si základní poznatky o prostředí, ve kterém dítě žije*
17. *Rozvíjet společenský a estetický vkus*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

18. *Dítě má povědomí o lidových tradicích a zvycích v jeho prostředí*
19. *Dítě naslouchá a sleduje literární, dramatické či hudební představení*

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

20. *Získat poznatky o správném a respektujícím chování v různých situacích (dopravní ruch, ochrana živé i neživé přírody...)*
21. *Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

22. *Dítě zná pravidla chování v situacích, ve kterých se pohybuje a má pojem o ochraně živé a neživé přírody*
23. *Dítě pomáhá pečovat o okolní životní prostředí (dbá o pořádek a čistotu, nakládá vhodným způsobem s odpady, chrání přírodu, živé tvory apod.)*

Vzdělávací cíle:

1. Rozvoj a užívání všech smyslů
2. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
3. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
4. Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
5. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
6. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
7. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
8. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
9. Vytváření základů pro práci s informacemi

10. Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
11. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
12. Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
13. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
14. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
15. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

KOMPETENCE K UČENÍ:

16. dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
17. dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve které žije

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

18. dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje
19. dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických postupů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

20. dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
21. dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterým se běžně setkává

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- 22. dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- 23. dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ:

- 24. dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- 25. dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Vzdělávací nabídka:

- 1. Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- 2. Smyslové a psychomotorické hry
- 3. Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- 4. Samostatný slovní projev na určité téma
- 5. Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- 6. Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- 7. Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- 8. Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- 9. Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

10. Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
11. Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
12. Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
13. Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
14. Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
15. Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
16. Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
17. Cvičení organizačních dovedností
18. Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
19. Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
20. Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
21. Aktivita podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
22. Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
23. Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
24. Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

25. Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
26. Aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
27. Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
28. Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
29. Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
30. Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
31. Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
32. Ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
33. Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Na obrovské modré míse, zlaté slunce kutálí se

Jednou se ráno Ušák s Myškou a Beruškou probudili a sluníčko je pošimralo na nose. Vstávej, budou prázdniny na ni sluníčko volalo. Takhle brzy? Musím ještě do školky, rozloučit se s kamarády. Blok je zaměřen na konec školního roku, příprava slavnostního rozloučení s předškoláky (vystoupení před rodiči), následné rozloučení s hračkami, zahradou a hlavně kamarády. Témata jsou letní – trávení volného času, cestování, osobní ochrana a bezpečnost, oslava dne rodiny a dne dětí.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

1. *Vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu*
2. *Osvojit si poznatky o pohybových činnostech a jejich kvalitě*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

3. *Dítě zachovává správné držení těla a ovládá dechové svalstvo, ví, že pohyb je důležitý pro zdravý vývoj těla*
4. *Dítě zvládá manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, náčiním a je seznámeno s praktickým používáním*

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

5. *Rozvíjet tvořivé myšlení, řešení problémů a tvořivé sebevyjádření*
6. *Rozvíjet poznatky a získané dojmy a umět vyjádřit prožitky*
7. *Osvojit si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)*

8. *Získávat schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci*
9. *Rozvíjet vnímání, naslouchání, porozumění*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

10. *Dítě vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, řeší problémy, úkoly, situace*
11. *Dítě zvládá vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, dramatickou improvizací apod.)*
12. *Dítě chápe základní číselné pojmy a umí je prakticky používat (třídít, porovnávat, poznat více, stejně, první, poslední ...)*
13. *Dítě ve známých a opakujících se situacích ovládá svoje city a přizpůsobuje jim své chování*

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

1. *Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem a chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

2. *Dítě se chová obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby umí požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)*

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

1. *Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností*

2. *Vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách*

Vnímat, že svět má svůj řád – jak svět přírody, tak svět lidí

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

3. *Dítě zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik*
4. *Dítě ví, že se lidé domlouvají i jinými jazyky a že je možné se jim naučit*
5. *Dítě dokáže rozlišit kladné a záporné vlastnosti, chování*

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

6. *Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí*
 7. *Objevovat možnosti, jak můžeme o naši planetu Zemi pečovat*
- Uvědomovat si nebezpečí slunečních paprsků vlivem „ozónové díry“*

Dílčí výstupy - co dítě přiměřeně svému věku a možnostem zvládne

8. *Dítě pomáhá pečovat o okolní životní prostředí – třídění odpadu, chrání přírodu, živé tvory apod.*
9. *Dítě má povědomí o vlivu Slunce na člověka a rozlišuje jeho příznivé i škodlivé účinky*

Vzdělávací cíle:

1. *Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání,*

koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

2. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
3. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
4. Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
5. Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
6. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
7. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
8. Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
9. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
10. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

KOMPETENCE K UČENÍ:

11. dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

12. dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

13. dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

14. dítě je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejím odlišnostem a jedinečností

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ:

15. dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
16. dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

Vzdělávací nabídka:

1. Smyslové a psychomotorické hry
2. Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
3. Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
4. Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
5. Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
6. Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
7. Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
8. Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
9. Činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
10. Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

11. Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
12. Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
13. Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
14. Aktivita podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
15. Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
16. Aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
17. Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
18. Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
19. Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
20. Ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)